

Silva Boucher: eclecticisme i modernitat a Ponce després de 1898

Jorge A. Figueroa Irizarry
Director de la Divisió del Patrimoni Cultural, Ponce
dipacponce@gmail.com

La Perla del Sud, Ponce, ha conservat un patrimoni històric edificat que posa de manifest un llenguatge arquitectònic heterodox. L'entorn urbà és testimoni de la creativitat en diferents temps i espais del gremi d'enginyers-arquitectes, entre els quals destaca Blas Silva Boucher, nascut a Hormiguero, una ciutat a l'oest de Puerto Rico, el 2 de febrer de 1869. Una excel·lent trajectòria acadèmica li va valer l'ajuda de la Societat Protectora de la Intel·ligència perquè pogués realitzar estudis universitaris a l'Escuela Especial de Caminos, Canales y Puertos de Madrid. El 1901 va tornar a la seva ciutat natal i al cap de tres anys, el 1904, es va establir a la ciutat de Ponce per assumir la direcció de la Divisió d'Obres Públiques Municipals. En el període comprès entre 1900 i 1920 va dissenyar projectes importants per a la burgesia del municipi, que mostren els trets d'una arquitectura de canvi i continuïtat alhora en el Puerto Rico posterior a la invasió nord-americana de 1898.

La Casa Salazar, construïda el 1911, presenta un estil eclèctic. A la façana, Silva Boucher hi va incorporar els corrents del neoclassicisme, de moda a la ciutat cap a finals del segle XIX, i el morisc, present en els arcs de ferradura dels finestrals del xamfrà en forma de proa de vaixell. Als interiors s'hi respira el Modernisme català, que s'expressa de manera notable en les portes i finestres, els terres de mosaic, els vitralls, les cornises i altres elements ornamentals. Cada detall palesa la invenció formal irrepetible de l'arquitecte en cadascun dels espais. Una altra de les seves construccions

*The Casa Azul was commissioned by Aurelia Alonso de Guerrero in 1914
La Casa Azul va ser un encàrrec d'Aurelia Alonso de Guerrero, 1914*

© Colección del Museo de la Historia de Ponce

© Crónicas

Portrait of Blas Silva Boucher, published in 1912 in The Representative Men of Porto Rico

Retrat de Blas Silva Boucher, publicat el 1912 a The Representative Men of Porto Rico

és la residència de la família Font Ubides, coneguda actualment com la Casa Monsanto, pel fet que el 1966 fou adquirida per l'arquitecte Virgilio Monsanto, considerat l'artífex del Ponce de la postguerra. Construïda el 1913, la façana destaca pels dos balcons semicirculars laterals i el treball del ferro de les baranes i la porta principal. Pel que fa a la residència que li encarregà Aurelia Alonso, vídua de Guerrero, construïda el 1914 i que es coneix com la Casa Azul, Blas Silva hi estableix un contrast amb la tipologia de l'arquitectura domèstica de la ciutat. Ho veiem en les línies sinuoses, els relleus florals a la base de les columnes i la reinvençió de la balustrada clàssica dels balcons típics de la vila.

Blas Silva Boucher va morir a Ponce el 27 de gener de 1949. Va passar la vida entre línies i números. L'obsessió per quantificar els fets més quotidians va fer que Robert Ripley, el famós compilador de dades, el qualificués "d'home numèric". La seva densitat creativa es plasmà en una diversitat d'obres presents a la ciutat que donen testimoni de l'eclecticisme i la modernitat en l'arquitectura de la ciutat caribenya. www.ponceweb.org

www.ponceweb.org

Silva Boucher: Eclecticism and Modernity in Ponce after 1898

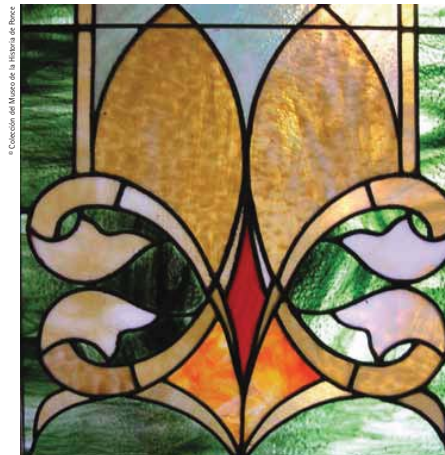
Jorge A. Figueroa Irizarry
Director of the Cultural Heritage Division, Ponce
dipacponce@gmail.com

The Pearl of the South, Ponce, is a Puerto Rican city that has preserved its building heritage, which demonstrates a broadly varied architectural language. At the same time, the city setting bears witness to the creativity of engineers and architects at various times and in different locations.

Of them, one who stands out is Blas Silva Boucher. He was born in Hormiguero, a city in western Puerto Rico, on 2 February 1869. His excellent school record won him the aid of the Society for the Protection of Intelligence to study at Madrid's Escuela Especial de Caminos, Canales y Puertos (Special School of Roads, Canals and Bridges). On completion of his preparatory studies there, he moved to Barcelona to embark on his professional career.

In 1901, he returned to his hometown and three years later, in 1904, moved to the city of Ponce to become director of the Municipal Division of Public Works. From 1900 to 1920, he was behind major projects for Ponce's middle classes that show signs of an architecture in flux but clinging to elements of the past in the wake of the 1898 US invasion of Puerto Rico.

Casa Salazar, built in 1911, displays an eclectic style. In its façade, Silva Boucher combined a neo-classical flavour much in vogue in late 19th-century Ponce with a Moorish touch, evidenced in the horseshoe arches in the grand windows of the prow-shaped street corner. Inside, there's an air of Catalan Modernisme, which finds expression in its window-doors, mosaic floors, stained glass, cornices

Detail of stained glass of Casa Salazar, 1911

Detall del vitrall de la Casa Salazar, 1911

© Colección del Museo de la Historia de Ponce

Façade of Casa Font Ubides-Monsanto, built in 1913

Façana de la Casa Font Ubides-Monsanto, 1913

and other ornamentation. Every detail underlines the architect's formal and unique creativity in every space of this house.

Another of his buildings was the residence of the Font Ubides family, now known as Monsanto House because it was acquired in 1966 by the architect Virgilio Monsanto, who is considered to be the creator of postwar Ponce. Built in 1913, its façade is stands out because of its two semi-circular side balconies, the ironwork in its balustrades and main entrance. In the case of the residence commissioned by Aurelia Alonso, Guerrero's widow, built in 1914 and known as Casa Azul, Blas Silva established a contrast with the norm in the city's domestic architecture. This is made patent to the public observer through its flurry of sinuous lines, the floral reliefs at the base of the columns and the reinvention of the classic balustrade of Ponce balconies.

Silva Boucher died in Ponce on 27 January 1949. His life had flowed between lines and numbers. His obsession with quantifying the most banal of day-to-day occurrences led the famous collector of facts and figures, Robert Ripley, to refer to him as the "numeric man".

His creative depth left its mark in the city with a variety of works that proclaim far and wide the eclecticism and modernity of this Caribbean city's architecture. www.ponceweb.org

www.ponceweb.org